

Klekljarice po poteh Ivanke Ferjančič

Ideja, da bi se klekljarice podale v kraje, kjer je klekljanje poučevala Ivanka Ferjančič, ustanoviteljica in prva učiteljica na idrijski čipkarski šoli, je bila dolgo prisotna v vodstvu Društva klekljaric idrijske čipke. Ob letošnji 20-letnici društva in več kot 85.000 prostovoljnih ur klekljanja in ohranjanja pomembne idrijske kulturne dediščine so si članice zaslužile udeležbo na strokovni ekskurziji. Tudi z lastnim finančnim prispevkom smo se na dvodnevno pot na južno Tirolsko podale 9. septembra 2023.

Anica Makuc
Mirjam Gnezda Bogataj

41 udeležencev, od tega 32 klekljaric, je ob 4. uri zjutraj krenilo na pot v organizaciji agencije Kompas. Po jutranjem dremežu in po nekaj urah vožnje smo prispeli v majhno in slikovito vasico v italijanski pokrajini Trentinsko - Zgornje Poadižje, v Luserno. Na poti nam je etnologinja **Mirjam Gnezda Bogataj** orisala in opisala pomen in delovanje Ivanke Ferjančič v teh krajih. O njej je največ raziskovala Idrijska čipka, z nitjo pisana zgodovina in je zaslužna tudi za zapis na spominski plošči na stavbi Magazina v Idriji.

Ivanka Ferjančič je poučevala klekljanje v Proveisu leta 1876, leta 1883 pa je bila po zgledu omenjene šole ustanovljena podružnična Čipkarska šola v Luserni, ki je delovala več kot 30 let. V knjigi z naslovom La scuola di merletti a fuselli - Spitzenklöppelschule - di Luserna, ki jo hrani Mestni muzej Idrija, je podrobno opisano delovanje te podružnice. Od leta 1996 Kulturni center v Luserni organizira tečaje klekljarskih tehnik, potrebnih za poustvarjanje tradicionalnih vzorcev. V te tečaje skušajo privabiti tudi mlajše udeležence, da bi se tradicija ohranjala.

Prijeten in zgovoren vodnik nas je pričakal pred muzejem v Luserni in nam predstavil kraj in življenje v tamkajšnjih hribih v preteklosti. Življe-

nje je bilo težko in tako kot pri nas je tudi tam klekljanje prinašalo dodaten zaslužek družinam. Avtorica knjige in učiteljica klekljanja **Barbara Pierpaoli**, ki je z razstavo Čipkarske šole Luserna gostovala na gradu Gewerbene-gg leta 2016, nas je popeljala skozi stalno čipkarsko razstavo. Na ogled so fotografije, klekljarski pripomočki in stari vzorci, ki so popolnoma identični vzorcem za idrijsko čipko iz 2. polovice 19. stoletja, le tehnika izdelave je nekoliko drugačna saj uporabljajo več parov in ris je zato bolj zgoščen.

Po ogledu muzeja in čipkarske razstave so nas povabili v kulturni dom Istituto Cembro, kjer so nam v sliki in besedi predstavili prizadevanja za ohranitev njihovega posebnega narečja - cembra. Tu je bila tudi priložnost, da so naše in njihove klekljarice predstavile svoje klekljarske pripomočke in čipke, ki so jih trenutno izdelovale. Z zanimanjem so domačinke opazovale klekljanje naših klekljaric in nas povprašale po več tehničnih izvedbah v čipki. Zelo jih je zanimalo, kako naredimo lep vogal, pa število parov za vzorec, sukanec in še kaj. Iz prikaza klekljanja je nastala skoraj prava delavnica! Posneli so nas tudi z lokalne televizije in posnetek je bil že objavljen. Po izmenjavi priložnostnih daril in promocijskega materiala iz naših krajev smo se odpravili dalje.

Pot nas je vodila mimo jezera Caldonazzo, kjer žal ni bilo več časa za postanek, ter naprej v največje mesto v dolini reke Adiže, v Trentino. Najprej smo si ogledali mogočen grad Buonconsiglio in se sprehodili po starem mestnem jedru. Vzeli pa smo si tudi čas za kavo in pivo. Sledila je kratka vožnja v naš hotel v kraju Trento.

Spočiti in zadovoljni smo naslednji dan nadaljevali naše potovanje v San Michele ob Adiži, kjer smo si ogledali muzej z bogato kulturno in poljedelsko tradicijo. Z mislimi smo bili že pri naših naslednjih gostiteljih v Cembri. Ivanka Ferjančič je poučevala klekljanje v Proveisu, kjer pa danes ne klekljajo več. Tradicijo klekljanja nadaljujejo v mestecu Cembri, kjer skupina šteje 15 klekljaric. Srečanje z njimi je bilo zelo pristrčno. Najprej nas je pozdravila podžupanja okraja Cembro, učiteljica klekljanja **Iole Rigatti** pa nas je presenetila, ko je povedala, da je bila pred 40 leti v Idri-

ji na Čipkarskem festivalu, kjer so jo čipke dobesedno zasvojile. Z našimi vzorci za klekljanje navdušuje članice njihovega društva tudi danes. Spoznali smo, da je idrijska čipka v njihovem okraju poznana in Idrija kot klekljarsko središče zelo cenjeno. Vodja klekljarske skupine **Rosa Pellegrini** in še osem njihovih članic je z zanimanjem opazovalo demonstracijo klekljanja naših članic. Zanimali so jih novejši vzorci in možnosti razvoja idrijske čipke v bodoče. **Alenka Toplak** in **Anica Makuc** sta z dobrim znanjem italijanščine poskrbeli, da je bilo sporazumevanje lažje. Gostiteljice so bile vesele priložnostnih darilc, zlasti manjših idrijskih čipk, in promocijskega materiala. Podarile smo jim tudi knjigo 20 let DKič, ki je poleg slovenskega pisana tudi v angleškem jeziku. Mlajše članice, vnukinje, ga namreč razumejo. Za to priložnost so nam postregle z doma spečenim pecivom. Skratka, zelo so se potrudile. Ob slovesu smo jih povabile v Idrijo in obljubile so, da bodo prišle prihodnje leto na naš festival. Kar težko nam je bilo oditi naprej.

Čez gorski prelaz San Pellegrino smo pot nadaljevali proti Cortini d'Ampezzo. Lep sončen dan nam je omogočal čudovite poglede na Dolomite. Vožnja je bila kljub ovinkasti in strmi cesti prijetna, saj smo imeli odličnega šoferja. Cortina d'Ampezzo je znana predvsem po zimskih športih, v tem letnem času pa je bila še posebej slikovita, polna nasadov rož in vrveža številnih obiskovalcev.

Domov smo se vrnili v poznih večernih urah, zadovoljni, polni prijetnih doživetij in lepega druženja. Ena od udeleženk je zapisala: »Potovanje po poteh Ivanke Ferjančič je bilo enkratno. Od vremena, vzdušja, prijateljevanja, organizacije, vodenja, postrežbe, ... nimam besed. Ko sva pred kratkim potovala z možem z agencijo, smo na sobo čakali več kot uro. Tokrat pa smo ključke dobili že na avtobusu, prav neverjetno. Še bolj so se mi odprla obzorja doživljanja idrijske čipke in sem jo postavila še višje v mojem dojemanju. Ponosni smo lahko, da smo njeni dediči.»

Za uresničitev ideje in dobro organizacijo ekskurzije gre velika zahvala predsednici društva **Andreji Uršič**. Vsi udeleženci, zlasti pa klekljarice, se ji toplo zahvaljujemo.

NOVO: Limfterapevtka v Škofji Loki

V Škofji Loki je pred kratkim začela izvajati ročno limfno drenažo in kompresijsko povijanje **Katarina Urh**, certificirana limfterapevtka po metodi dr. Voddra.

Ročna limfna drenaža je nežna tehnika, s pomočjo katere limfnemu sistemu pomagamo odvajati odvečno vodo in beljakovine iz telesa z namenom zmanjšanja otekline. S tem omogočimo boljše funkcionalnost posameznih delov telesa, hitrejše celjenje tkiva po različnih poškodbah (zlomi, zvini) in izboljšamo imunski sistem. Primerna je tudi za ljudi z venskim popuščanjem, za ljudi, ki so preboleli raka in imajo oteklino zaradi odstranjenih bezgavk.

Ročna limfna drenaža, Katarina Urh s.p.,
limfterapevtka po metodi dr. Vodder,
Virmaše 51a, 4220 Škofja Loka
T: 040 218 991
E: rocnalimfnadrenaza@gmail.com
<https://limfna-drenaza.com>

Vrtnarstvo Stanonik

♦ V mesecu oktobru
vljudno vabljeni na **vrtnarijo in tržni prostor v Idriji** - 25. - 30. 10. 2023.

♦ Aktualna **pestra izbira mačeh, krizantem** in trajnih iz lastne vzgoje, v ponudbi pa tudi aranžmaji, zimski nasadki ter ostale jesenske lepote

SM SENCILA
..... za vsako okno

NAJVEČJA IZBIRA NOTRANJH SENCIL PO MERI
PLISE
SATOVIJE
ROLO
DUO ROLO
LAMELNE ZAVESE
PANELNE ZAVESE
KOMARNIKI
IN OSTALA SENCILA

RAZSTAVNI SALON V LOGATCU,
ob Tržaški cesti
pon. - čet.: 8h - 17h, pet.: 8h - 13h

VELIKA IZBIRA - IZDELAVA PO MERI - SVETOVANJE - MONTAŽA - IZMERA
- HITRI ROKI IZDELAVE / SM SENCILA d.o.o., Pod Grintovcem 2e,
Logatec, T: 01 75 43 672, M: 041 691 323, info@sm-sencila.com,
www.sm-sencila.com